

dné 15. julija 1891. l., da naj okrajno sodišče zatorsko v Galiciji prične svoje delovanje. 99. Ukaz ministerstev za finance in trgovino z dne 16. julija 1891. l. o odpravi v prometu z Rumunskim obstoječih odbojnih colov in colnih doklad, in pa nekih drugih v tem prometu obstoječih omejitvev. 100. Ukaz ministerstev za poljedelstvo, notranje stvari, finance in trgovino z dne 16. julija 1891. l. o uvozu in prevozu sočivja, sadja in rastlin iz Rumunskega. 101. Ukaz ministerstev za notranje stvari, poljedelstvo, trgovino in finance z dne 16. julija 1891. l. o prehodu ovac in koz, jagnjet in kožličev, prascev in praset, konj in žrebet, mul, mezgov in oslov iz Rumunskega po ozemlji, zastopanem v državnem zboru.

(Dalje prih.)

Razne vesti.

V Ljubljani, 15. novembra 1891.

— (Osobne vesti.) Imenovani so: Viš. dež. sod. svetnik Alb. Levičnik v Ljubljani predsednikom razsojevalcem za bratovsko skladnico rudarskega okoliša Ljubljanskega; pravni praktikant Jos. Zmavec avskultantom za Štajersko, pravni praktikant Fr. Rekar avskultantom za Kranjsko, pravni praktikant J. Guzelj avskultantom za Primorsko. — Premeščeni so: Okr. sodnik V. Pramberger iz Kozjega v Velikovec, okr. sod. pristav Al. Kessler iz Loža v Metliko, okr. sod. pristav Alb. vitez Luschan iz Metlike v Lož, avskultanta Al. Žebre in Fr. Jagodič s Koroškega na Kranjsko. — Odvetnik je postal dr. J. Dečko v Celji. — Upokojen je na svojo prošnjo Gr. Keržič, okr. sodnik v Senožečah, kateremu je pri tem izreklo pravosod. ministerstvo priznanje za službovanje.

— (Notarska zbornica kranjska) imela je 18. min. m. volitve za bodoča tri leta. Izvoljeni so gg.: dr. Jarnej Zupanc iz Ljubljane predsednikom; Viktor Globočnik iz Kranja, Ivan Gogola iz Ljubljane, Janko Krsnik iz Brda, Ivan Plantan iz Ljubljane, Luka Svetec iz Litije in dr. Fran Vok iz Ljubljane — odborniki; Ignacij Gruntar iz Logatca, Anton Komotar z Vrhnike in Niko Lenček iz Škofje Loke — namestniki.

— (Iz odseka za posvetovanje o našem novem kazenskem zakoniku) došlo nam je z Dunaja nastopno izvirno poročilo: Dne 21. oktobra t. l. je imel ta odsek prvo sejo, v kateri se je zvršila generalna debata. Prvi poprime za besedo dr. Weber ter naglaša, da spoznava potrebo reformovati kazenski zakon, vendar mora biti vsaki premembi podstava sedanje pravo. Izpodnika se nad marsikaterimi, avstrijskemu prebivalstvu tujimi izrazi, tako na pr. nad izrazom „Zuchthaus“. Ta izraz ima dokaj zaničajočega v sebi in je tem manj umesten, ker ž

njim označena kazen alternuje z drugimi, ne zaničljivimi kaznimi, in je sodnikovi prosti volji prepuščeno, če hoče spoznati na jedno ali drugo kazen. Tudi je obsežje posameznih kaznivih dejanj preobširno, a to je nevarno zato, ker se utegnejo v teh obširnih mejah dejanja spoznavati kaznivimi, na kajih kaznivost nihče ne misli. Bolje bi bilo, da bi obširne zakone kodifikovale komisije, obstoječe od učenih in praktičnih pravnikov, to bi bilo večje poroštvo, da se ustvari popoln zakon. Boji se dr. Weber, da bode odsek le napravil novi material, a da zakona ne bode dognal. — Dr. Pačák priznava potrebo, da se kazenski zakon v celoti premeni. Posamezne pomisleke bode v specijalni debati navajal, v obče pa s svojo stranko na to delal, da se zakon premeni v liberalnem smislu ter tako, da bode ugajal sedanjim socijalnim in gospodarskim razmeram, ter posebno glede denarne kazni težil bode na to, da se ne bodo favorizirali bogati krogi. Grof Pininski se vjema s predloženim načrtom v obče; marsikaj pa bode na njem potreba predelati. — Minister grof Schönborn izraža svoje začudenje, da se ne priznava v obče potreba, kazenski zakon reformovati po predloženem načrtu. Posameznim pomislekom bode moči vstreči v specijalnem pretresovanji. Uže 4 odseki bavili so se z novim načrtom, kateri je bistveno isti, in vsem štirim so bile podlaga vladne, iz istih načel snujoče se predloge — vlada se je torej tem manj pomicljala, naj li stopi pred legislativo z načrtom, kakeršen je. — V tem smislu zagovarja načrt tudi vladni zastopnik, sekcijski načelnik Kralj, češ proti Weberju, da se načrt večkrat, preziraje znanstvene zahteve, naslanja na obstoječi zakon, da načrt le malo definicij ustanavlja in da redoma določa le učine. Načrt opira se le glede osnove na nemški zakon, a je razven tega bistveno drugačen, ozirajoč se na domače razmere. — Lienbacher nahaja malo dobrega na načrtu. On je zastopal vedno misel, da se da obstoječi zakon popolniti času in razmeram prikladno novelističnim pótom. S celo novim zakonom zavrže se vsa literatura in judikatura. Kakor je on proti zakonu po tej osnovi, tako je zmiróm bil proti novemu kazenskemu postopniku in njemu je še danes žal, da se je v kazenskem postopniku odpravilaapelacija. Toda avstrijska legislativa si uže skoro 30 let prizadeva, da bi nov zakon ustvarila, in on bode „v božjem imenu“ sodeloval pri podrobнем posvetovanju. — Dr. Kopp in grof Kuensburg sta izjavila nekoliko, načrtu prijaznih besed in je drugi naglašal, da bode moči novi zakon le tedaj v življenje spraviti z dobrim uspehom, če bode šolanje jurističnega narščaja boljše, vpraša torej ministra, ali namerava vlada v tem pogledu ugoditi večkrat izraženim željam in ali misli avskultante brez izjeme ad-jutovati ter del okrajnih sodnikov povisati v činu in dohodkih. — Minister izjavlja, da se pripravlja nov izpitni red ter da se utegne tudi želji glede okrajnih sodnikov ugoditi, glede avskultantov pa ne more kaj obljuditi. — Naposled navede še odsekov načelnik dr. Herbst marsikater pomisleke proti načrtu. Posebno se mu vidi, da so določbe o kaznih brez načela in sama sebi večkrat v velikanskem nasprotji. Tako dokazuje

na posebnem slučaji, da je poskušeno zapeljanje v neki delikt, torej dejanje, katero niti ne sega do poskusa, hujše kaznovano, nego to isto zvršeno dejanje. Vprašanje o kaznih treba bode torej pretresovati „ex professo“. — Na to se je generalna debata završila in jednoglasno se je sklenilo prestopiti v specijalno debato. To, kakor se je cela vrsta odsekovih članov izrazila o načrtu, ne navdaja nas s prevelikimi nadami, da načrt postane zakon. Tudi se odsek nič kaj ne žuri posvetovat se, ker dosedaj še ni bilo druge seje.

— (Na pravoslovni in državoslovni fakulteti v Zagrebu) imajo bodoče šolsko leto naslednji učitelji naslednja predavanja: Redoviti profesor dr. Aleksander Egersdorfer: Institutije rimskoga prava, gradjanski postopnik po pravu rimskom, obće austrijsko privatno pravo, obči dio i stvarna prava. — Redoviti profesor dr. Franjo Spevec: Obću povjest prava: a) vrela, b) stvarna prava — Privatni docent dr. Ivo Mallin: Poviest rimskoga prava. Redoviti profesor dr. Luka Marjanović: Pravo katoličke crkve obće i posebno, pravo grčko-iztočne crkve obće i poseüno. — Redoviti profesor dr. Aleksander pl. Bresztyenszky: Hrvatsko-ugarsko privatno pravo i gradjanski postupnik. — Redoviti profesor dr. Blaž Lorković: Političku ekonomiju i upravnu nauku, seminarske vježbe o finančijalnoj znanosti. — Redoviti profesor dr. Josip Pliverić: Obće državno pravo, medjunarodno pravo. — Redoviti profesor dr. Janko Čakanović: Kazneno pravo i pravnu filozofiju. — Redoviti profesor dr. Fran Urbanić: Obću statistiku, trgovačko i mjenbeno pravo. — Privatni docent dr. Juraj Urbanić: Vjeresiju. — Privatni docent dr. Josip Šilović: Kazneno pravo, posebni dio. — Honor. docent Dane Rašić: Državno računoslovje. — Privatni docent dr. Anton Lobmayer: Sudbenu medicinu.

— (Shod blazniških zdravnikov v Gradci.) Dne 5. in 6. min. m. zborovalo je v Gradci Dunajsko društvo za psihijatrijo in sodno psihologijo. Sešlo se je blizu trideset blazniških zdravnikov iz vseh krajev cesarstva in profesorji medicinske fakultete Graške. Otvoril je zborovanje društveni načelnik dvorni svetnik dr. Mequert ter poudarjal zasluge štajerske dežele na psihijaterskem polju: potem je predaval o prirodnih eksperimentih na možjanih, pobijajoč teorijo prirojenih predstav. Prof. dr. pl. Wagner je govoril o telesni podlogi aktuelnega pomota duhá. Dne 6. t. m. so si udeležniki ogledali deželno blaznico v Feldhofu, kjer je bila istega dné tudi znanstvena seja. Predavali so: ravnatelj Gauster („Die Gemeindeversorgung und die Geistessiechen“), ravnatelj Svetlin („Die Handhabung der gerichtsbehördlichen Fürsorge für die Irren in Oesterreich“), assistent Böck („Ideen zu einer Grundreform des Irrenpflegewesens“), prof. pl. Wagner je razkazoval načrt nove stavbe Graške klinike za blazništvo in živčne bolezni. Iz Prage in Pešte je društvu došlo vabilo, naj ima prihodnjič svoj shod v teh mestih, a odločilo se ni ničesar. —

